

opusdei.org

List preláta (19. marca 2022) | Vernosť

Prelát Opus Dei v pastierskom liste uvažuje o niektorých aspektoch vernosti Ježišovi Kristovi a o povolání do Diela podľa učenia svätého Josemáriu.

15.05.2022

Milovaní, nech Ježiš opatruje moje dcéry a mojich synov!

Verní, stojí to za to!

1 Týmto známym výrokom, ktorý inšpiroval jednu starú pesničku, nás svätý Josemária povzbudzoval k veľkej vernosti. Často spomínam na to, ako sme 23. augusta 1963 počas letného kurzu v Pamplone, keď sme sa stretli s naším Otcom, spievali túto pesničku. Niektorí z nás si všimli, že keď nás náš Otec počúval, ako spievame tieto slová, tichým hlasom opakoval: „**stojí to za to, stojí to za to.**“ Vníмали sme to ako spontánne vyjadrenie jeho životnej skúsenosti. Šíriť Dieło stálo za to: toľko práce, toľko utrpenia, toľko problémov a zároveň toľko radosti. Vernosť je nutne radostná, a to i v bolesti, s radosťou v Pánovi, ktorý je našou silou (porovnaj Neh 8,10).

Vernosť je široký pojem, ktorý má viaceré významy: „presnosť alebo pravdivosť pri vykonávaní niečoho“, „presná kópia textu“, „presné splnenie povinnosti, sľubu“ a tak ďalej. Obzvlášť dôležité je uvažovať o

vernosti vo vzťahoch medzi ľuďmi, a to v jej najhlbšom ľudskom aspekte: v láske. „Vernosť v čase je meno lásky.“^[1] Autentická láska je definitívna, je verná, i keď môže zlyhať kvôli ľudskej slabosti.

Vernosť zahŕňa všetky rozmery nášho života, pretože zahŕňa celú osobu: inteligenciu, vôľu, city, vzťahy a pamäť. Bol by som rád, aby sme sa v súvislosti s blížiacim sa stým výročím založenia Opus Dei na týchto stránkach zastavili a zamysleli nad niekoľkými aspektmi vedení predovšetkým textami svätého Josemáriu.

*Vernosť povolaniu, vernosť Ježišovi
Kristovi*

2 Kresťanské povolanie vo všetkých svojich konkrétnych prejavoch je Božím povolaním k svätosti. Je to volanie Božej lásky k našej láske, vo vzťahu, v ktorom vždy predchádza Božia vernosť: *Boh je verný* (2Sol 3,3;

porovnaj 1 Kor 1,9). „Naša vernosť je iba odpoveďou na Božiu vernosť. Boh, ktorý je verný svojmu slovu, ktorý je verný svojmu sľubu“^[2].

Viera v Božiu vernosť dáva silu našej nádeji, i keď naša osobná slabosť nás niekedy vedie k tomu, že nie sme verní v malých a niekedy možno i vo veľkých veciach. Vernosť teda spočíva v tom, že s Božou milosťou kráčame cestou márnotravného syna (porovnaj Lk 15,11-32). ***Vernosť Ježišovi Kristovi vyžaduje, aby sme stále bdeli, pretože sa nemôžeme spoliehať na naše vlastné slabé sily. Musíme vždy bojovať, a to až do posledného okamžiku nášho pobytu na zemi: to je náš osud***^[3].

Musíme sa vytrvalo usilovať o spojenie s Pánom. Toto zjednotenie s Ježišom hľadáme a nachádzame v práci, v rodine, vo všetkom... ale predovšetkým v Eucharistii, v pokání, a v modlitbe. Okrem toho,

nie sme na to sami, môžeme sa
spolahnúť aj na pomoc druhých,
predovšetkým v osobnom
duchovnom vedení. Budme vďační
za túto možnosť a otvorme úprimne
naše duše, aby sme prijali
povzbudenie a radu na ceste v raste
v láske k Bohu. A tam, kde sa živí
naša láska, posilňuje sa aj naša
vernosť: ***Zamiluj si ho a neopustíš
ho***^[4].

3 Vernosť sa prejavuje obzvlášť vtedy,
keď vyžaduje úsilie a utrpenie. Aj tu
nás osvecuje príklad našej Matky,
vernej Panny: „Iba dôslednosť, ktorá
trvá po celý život, možno nazvať
vernosťou. Máriino *fiat* pri
zvestovaní nachádza svoju plnosť v
tichom *fiat*, ktoré opakuje aj pod
krížom“^[5].

S Božou pomocou môžeme byť verní,
môžeme postupovať po ceste
stotožnenia sa s Ježišom Kristom tak,
aby sa naše spôsoby myslenia, lásky,

videnia ľudí a sveta stávali stále viac jeho, a to prostredníctvom neustáleho začínania, v ktorom **vedomie Božieho detstva dodáva nášmu obráteniu radosť^[6]**. Tak sa v našom živote stane skutočnosťou výzva svätého Pavla Filipanom: *Zmýšľajte tak ako Kristus Ježiš (Flp 2,5)*.

4 Stretnutie a zjednotenie sa s Ježišom Kristom sa uskutočňuje v Cirkvi, ktorá je viditeľne ľuďom zloženým z mnohých národov, konštitučne je Kristovým telom a funkčne je sviatosťou: všetka spása prichádza od Krista cez Cirkev, najmä preto, že Cirkev *koná Eucharistiu a Eucharistia buduje Cirkev*.

Skutočnosť, ktorú možno vždy overiť, teda to, že Cirkev je tvorená slabými a omylnými mužmi a ženami, by nemala znižovať našu lásku k nej. Majme stále na pamäti, že **Cirkev je**

predovšetkým toto: Kristus medzi nami, Boh, ktorý prichádza k ľudstvu, aby ho spasil, volajúc nás cez svoje zjavenie, posväcujúc nás jeho milosťou, neustále nám pomáhajúc svojou milosťou v malých i veľkých zápasoch každodenného života^[7].

Vernosť Kristovi je teda vernosť Cirkvi. A v Cirkvi sa snažíme žiť a podporovať jednotu so všetkými, obzvlášť s biskupmi a špeciálne s rímskym pápežom, viditeľným princípom jednoty viery a spoločenstva. Udržujme v každom z nás stále živú túžbu nášho Otca:
Omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!

Vernosť Ježišovi Kristovi a Cirkvi pre nás znamená vernosť nášmu povolaniu do Opus Dei, žitie podľa ducha, ktorého sme dostali od svätého Josemáriu, ktorý bol a je naším skutočným Otcom v Diele.

Takto to vyjadril v jednom skoršom liste adresovaným všetkým svojim deťom: ***Nemôžem inak ako pozdvihnúť svoju dušu vo vďačnosti k nášmu Pánovi, od ktorého pochádza každá rodina na nebi i na zemi (Ef III, 15-16), za to, že mi dal toto duchovné otcovstvo, ktoré som s jeho milosťou prijal s plným vedomím, že som na zemi iba preto, aby som ho uskutočnil. Preto vás milujem srdcom otca a matky***^[8]. Byť vernými dcérami a synmi svätého Josemáriu je našou cestou k povolaniu byť vernými dcérami a synmi Boha v Kristovi.

Určite si spomínate na tieto ďalšie slová nášho Otca: ***Božské povolanie od nás vyžaduje nedotknuteľnú, pevnú, panenskú, radostnú, nespornú vernosť viere, čistote a ceste***^[9]. Tu sa pristavím iba preto, aby som zdôraznil radosť. Vernosť, ktorá je slobodnou odpoveďou na

Božiu milosť, prežívaná s radosťou a s dobrou náladou. Aké užitočné je pripomenúť si tieto jeho ďalšie slová!
V ľudských záležitostiach vám chcem zanechať ako dedičstvo lásku k slobode a dobrú náladu^[10].

5 Ako by sme si mohli nespomenúť na blahoslaveného Álvara, keď uvažujeme o vernosti v Diele? Spomínam si, že 19. februára 1974, v otcovej Álvarovej neprítomnosti, o ňom svätý Josemária povedal: ***Chcel by som, aby ste ho napodobňovali v mnohých veciach, ale predovšetkým vo vernosti. (...)*** ***Vždy má neporovnateľný úsmev a vernosť***^[11]. Často mi napadajú slová z Biblie *vit fidelis multum laudabitur* (Prisl 28,20: *Statočný človek bude veľmi požehnávaný*), ktoré sú vyryté nad dverami vo Ville Vecchia, ktoré vedú práve do kancelárie, v ktorej otec Álvaro pôsobil mnoho rokov.

Zdvíham svoju dušu k Pánovi s vďačnosťou za vernosť toľkých žien a mužov, ktorí nás na tejto ceste predchádzali a zanechali nám vzácne svedectvo o tom, že „to stojí za to“, ktoré som spomínal na začiatku týchto stránok.

Náš Otec povedal, že každý, čo príde do Diela, i keď iba na krátko, vždy pocíti našu náklonnosť. Ešte viac to platí pre tých, ktorí boli nejakú dobu v Diele a potom sa vydali inou cestou. A tých, čo sa v nejakej chvíli cítili byť zranení, prosíme z celého srdca o odpustenie.

Apoštolská vernosť

6 Kresťanské povolanie k svätosti, k stotožneniu sa s Ježišom Kristom, je vo všetkých svojich podobách, tak či onak, apoštolským povolaním.

Vnútorňý duchovný život a apoštolát nie je možné oddeliť, tak ako nie je možné od seba oddeliť

Krista Bohočloveka a Krista Spasiteľa[12].

V každej dobe, a v tej našej to vidíme veľmi jasne, je vo svete obrovský smäd, často nevedomý, po Bohu. Stále sa naplňajú prorocké slová: „*Hľa, prídu dni - hovorí Pán, Jahve - i pošlem na zem hlad; nie hlad po chlebe a nie smäd po vode, ale po počúvaní Pánovho slova*“ (Am 8,11).

Koľkokrát sme už rozjímali nad touto živou výzvou svätého Josemáriu: ***Drahí priatelia, Ježiš nás vyzýva. Chce byť znova vyvýšený, nie na Kríži, ale v sláve všetkých ľudských činností, aby k sebe pritiahol všetky veci*** (Jn 12, 32)[13].

Pri prežívaní ťažkostí, s ktorými sa kresťanský život stretáva v tomto svete – ateizmus, ľahostajnosť, relativizmus, materialistický naturalizmus, hedonizmus, a tak ďalej - si pripomínajme výrok svätého Jána: *Nemilujte svet ani to, čo*

je vo svete (1Jn 2,15), ktorý poukazuje na to, čo je vo svete v protiklade k Bohu a čo súhrnne nazýva trojitou žiadostivosťou (porovnaj 1Jn 2,16). Ale svet, Božie stvorenie, je zároveň dobrý: Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život (Jn 3,16).

7 Snažme sa rovnako ako náš Otec ***vášnivo milovať svet***^[14], pretože je miestom, kde sa stretávame s Bohom a cestou k večnému životu. Láska, ktorá však vylučuje *svetskosť*: sme zo sveta, ale nechceme byť svetskí, a to napríklad tak, že žijeme ducha a praktickú skutočnosť chudoby, ktorá nás oslobodzuje od toľkých pút a v pozitívnom zmysle nás núti počúvať svätého Pavla, ktorý nás uisťuje: *všetko je vaše, ale vy ste Kristovi a Kristus Boží. (1Kor 3, 22-23).*

Svedectvo striedmeho a jednoduchého života je - dnes a vždy – spôsobom, ako byť soľou a svetlom

v tomto svete, ktorý musíme
premieňať Kristovou láskou.

Tvárou v tvár tejto skutočnosti –
všetko je vaše – sa radujeme z radosti
druhých, tešíme sa zo všetkého
dobrého, čo nás obklopuje, a
oslovujú nás výzvy našej doby.
Zároveň hlboko prežívame to, čo sa
deje vo svete, najmä smutnú realitu
vojny a všetku núdzu a utrpenie
tolkých ľudí, predovšetkým tých
najslabších. Zdôrazňujem ale, aby
sme nepodliehali pesimizmu.
Naopak, aktualizujme svoju vieru v
životaschopnosť Evanjelia, ktoré je
*Božou mocou na spásu každého, kto
verí (Rim 1, 16)*, a vieru v prostriedky:
modlitba, umŕtvovanie, Eucharistia a
práca. Potom bude náš pohľad na
svet plný nádeje.

Viera je základom vernosti. Nie
márna dôvera v naše ľudské
schopnosti, ale viera v Boha, ktorý je
základom nádeje (porovnaj Žid 11,1).

„Boh je základom nádeje, nie ale akýkoľvek boh, ale Boh, ktorý nesie ľudskú tvár a miloval nás až do krajnosti: tak každého jednotlivca, ako ľudstvo ako celok“^[15].

Opäť počúvajte nášho Otca: ***Ak budete verní, Pán vašimi rukami, ako ovocie vašej tichej a pokornej oddanosti, učiní zázraky. Znova prežijeme úryvok zo svätého Lukáša: Sedemdesiati dvaja sa vrátili natešení a hovorili: „Pane, aj zlí duchovia sa nám poddávajú v tvojom mene!“(Lk 10,17)***^[16].

Vernosť povolaniu a obyčajnému životu

8 V živote každého z nás sa môžu z času na čas vyskytnúť okolnosti, ktoré sa vymykajú bežnému životu, ale dobre vieme, že spojenie s Pánom a s Ním i naše apoštolské poslanie sa musí uskutočňovať najmä v obyčajnom živote: v rodine, v profesijnej práci, v priateľstve, v

spoločenských povinnostiach... „To je hlavné *miesto* nášho stretnutia s Bohom,“^[17] pripomenul otec Javier v jednom zo svojich prvých listov.

Nachádzať Pána vo všetkých udalostiach každého dňa znamená objavovať hodnotu maličkostí, drobností, detailov, v ktorých môžeme tak často prejsť našu lásku k Bohu a k druhým. Sám Ježiš nám povedal: *Kto je verný v najmenšom, je verný i vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom (Lk 16,10)*. Vernosť v maličkostiach, ktorú Pán odmeňuje veľkosťou svojej radosti (porovnaj Mt 25,21).

Naša osobná skúsenosť nám ukazuje, že táto vernosť v *maličkostiach* nie je *malicherná*, naopak: ***Vytrvalosť v maličkostiach z lásky, to je hrdnístvo***^[18]. Láska je to, čo dáva najväčšiu hodnotu všetkému ľudskému úsiliu. Vernosť je vernosť záväzku lásky a láska k Bohu je

najvyšším zmyslom slobody. Táto sloboda ducha dáva schopnosť milovať to, čo je treba urobiť, i keď je to spojené s obeťou, a potom môže človek zakúsiť to, o čom nás uisťuje Ježiš: *Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.* (Mt 11, 29-30). A svätý Augustín vysvetľuje: „V tom, čo človek miluje, buď necíti problémy, alebo miluje samotné problémy (...) Práca tých, čo milujú, nikdy nie je bolestná“^[19].

9 Dobre vieme, že stretnutie s Bohom, láska k Bohu je neoddeliteľná od lásky k druhým a od služby. Tieto dva príkazy lásky sú neoddeliteľné. Bratskou láskou, ktorá je istým znakom nadprirodzeného života, budujeme svoju vernosť a robíme radostnejšiu vernosť druhých. „*My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov*“ (1Jn

3,14). A akou silou nás svätý
Josef povzbudzuje, aby sme žili
bratstvo: ***Srdce, deti moje,
zamerajte svoje srdcia na službu
jeden druhému. Keď náklonnosť
prechádza Najsvätejším Srdcom
Ježišovým a Najsladším Srdcom
Máriiným, bratská láska sa
uskutočňuje so všetkou svojou
ľudskou aj božskou silou.
Povzbudzuje k noseniu bremena,
uľahčuje bremeno, zaistuje radosť
z boja. Nie je to nič lepkavé, je to
niečo, čo posilňuje krídla duše, aby
sa vzniesla vyššie, bratská láska,
ktorá nehľadá svoj vlastný
záujem, umožňuje duši letieť a
chváliť Pána v duchu ochotnej
obeti***^[20].

Vzhľadom na miesto, ktoré zaberá v
našom bežnom živote práca, by sme
mohli uvažovať, a spytovať si
svedomie o toľkých aspektoch, ktoré
sú obsiahnuté vo vyjadrení
Posväcovať prácu, posväcovať sa

prácou, posväcovať svet prácou^[21].

Teraz by som vás rád vyzval k zamysleniu sa nad tým, ako môžeme lepšie premeniť prácu v modlitbu, ktorá nespočíva iba v tom, že pri práci pamätáme na nejaký prejav zbožnosti.

Rob svoju prácu s vedomím, že Boh ťa pozoruje:

laborem manuum mearum

respexit Deus (Gn 31,42). Naše

dielo teda musí byť sväté a hodné

Jeho: nielen dokončené do

posledného detailu, ale tiež

vykonané s morálnou

bezúhonnosťou, mužnosťou,

ušľachtilosťou, vernosťou a

spravodlivosťou. Tak bude vaša

profesionálna práca nielen

poctivá a svätá, ale z tohto dôvodu

bude aj modlitbou^[22].

Aj my často zakúšame limity a

nedostatky v našej práci, ale ak sa aj

napriek všetkému snažíme s

vedomím, že Boh sa na nás pozerá,

budeme počuť slová svätého Pavla:

*vaša námaha nie je daromná (1Kor 15,58). Takto to zhrnul náš Otec: **Nič sa nestratí.***

Stálosť a premenlivosť v živote Dieťa

V roku 2016 nám otec Javier pripomenul tieto slová svätého Josemáriu: ***Tak ako je identita človeka rovnaká v rôznych fázach rastu: v detstve, dospievaní, zrelosti... tak je v našom raste aj vývoj, inak by sme boli mŕtvou vecou. Jadro, podstata, duch zostávajú nemenné, ale spôsoby vyjadrovania a správania sa sa vyvíjajú, vždy staré a nové, vždy sväté***^[23].

Keď som komentoval tento text, zamyslel som sa nad tým, že je to najmä v oblasti osobného apoštolátu, ktorý je v Diele najdôležitejší, a tiež pri vedení profesií, inštitúcii a ľudských štruktúr s kresťanským zmyslom, kde sa snažíme prinášať iniciatívu a tvorivosť a naväzovať

úprimné priateľstvo s mnohými ľuďmi a vnášať tak do spoločnosti svetlo Evanjelia. Rovnaká iniciatíva a tvorivosť vedie tiež k hľadaniu nových apoštolských aktivít v mori bez brehov, ktoré nám duch Diela predkladá.

11 Túto kreativitu možno chápať ako verziu toho, čo sa niekedy nazýva *dynamická vernosť* alebo tiež *kreatívna vernosť*. Vernosť, ktorá vylučuje povrchnú dychtivosť po zmenách, ako aj a priori protichodný postoj ku všetkému, čo je, alebo sa zdá byť, určitou novinkou. ***Vďaka tomuto nášmu poslaniu sme prítomní pri samotnom začiatku správnych zmien, ktoré sa v spoločnosti odohrávajú a tiež sa sami podieľame na pokroku každej doby***^[24]. Preto musíme chápať a zdieľať úzkosti našej doby a zároveň sa nesnažiť prispôsobovať nejakej móde alebo zvyku, nech už je akokoľvek aktuálny a rozšírený, ak je

v rozpore s duchom, ktorý nám Boh dal prostredníctvom nášho Zakladateľa, vrátane toho, ktorý neodpovedá ľudskej a rodinnej atmosfére vlastnej Dielu. V tomto zmysle ***sa nikdy nebudeme musieť prispôsobovať svetu, pretože sme zo sveta, ani nebudeme musieť nasledovať ľudský pokrok, pretože sme to my, ste to vy, deti moje, kto spolu s ostatnými ľuďmi, ktorí žijú vo svete, tento pokrok vytvárate svojou bežnou prácou***^[25].

Je tiež potrebné pamätať na to, že vzhľadom k rozhodnutiam prijatým pre celé Dielo (napríklad ohľadne prostriedkov duchovnej formácie: krúžkov, rozjímaní, duchovných obnov a tak ďalej) je logické, že za rozlišovanie vhodnosti prípadných zmien by mal byť nakoniec zodpovedný Otec s generálnou radou a centrálnou asesoriou. Na druhej strane, nie každá zmena na tejto úrovni je nezávislá na duchu a musí

sa skúmať s rozvahou. Nezdráhajte sa navrhovať apoštolské projekty tým, ktorí túto prácu riadia, v duchu iniciatívy a tiež jednoty, - a neprestávali veslovať spoločne – s túžbou prinášať radosť Evanjelia mnohým ľuďom. V každom prípade si budme istí, že „nie sme sami pri budovaní Diela a nespoliehame sa iba na svoje úbohé sily ale na silu a moc Pána“^[26].

12 S našou osobnou vernosťou a zodpovednosťou všetkých za zachovanie inštitucionálnej vernosti, budeme s Božou milosťou aj napriek našim osobným obmedzeniam schopní budovať v premenlivých historických okamžikoch kontinuitu Diela vo vernosti k jeho pôvodu. Ide o základnú kontinuitu medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou, ktorá je vlastná živej realite. V roku 2015 nás otec Javier povzbudil, aby sme prosili svätého Josemáriu, aby Dielo prišlo k výročiu

2. októbra 2028 s rovnakou silou a
sviežosťou ducha, akú mal náš Otec
2. októbra 1928.

Tak sa vďaka Božej milosti môže stať
skutočnosťou to, čo videl svätý
Josef: ***Vidím Dielo, ktoré sa
premieta do storočí, vždy mladé,
pôvabné, krásne a plodné, ako
bráni Kristov pokoj, aby ho
dosiahol celý svet. Prispejme k
tomu, aby boli v spoločnosti
uznané práva ľudskej osoby,
rodiny a Cirkvi. Naša práca
zmierni bratovražednú nenávisť a
podozrievavosť medzi národmi a
moje dcéry a moji synovia – fortes
in fide (1Petr 5,9), pevní vo viere –
budú vedieť pomazať všetky
Kristove rany láskou, ktorá je
najjemnejším balzamom***^[27].

Zverujúc našej svätej Matke Márii,
vernej Panne, a svätému Jozefovi
neustále obnovovanie našej vernosti
vás so všetkou láskou žehná

Váš Otec

Rím, 19. marec 2022

^[1] — Benedict XVI, Prejav, 12. 5. 2010

^[2] — František, Homília, 15. 4. 2020

^[3] — List, 28. 3. 1973, bod 9

^[4] — Cesta, bod 999

^[5] — Sv. Ján Pavol II, Homília, 26. 1. 1979

^[6] — Ísť s Kristom, bod 64

^[7] — Ísť s Kristom, bod 131

^[8] — List 6. 5. 1945, bod 23

^[9] — List 24. 3. 1931, bod 43

^[10] — List, 31. 5. 1954, bod 22

^[11] — Sv. Josemária, Poznámky z rodinného stretnutia, 19. 2. 1974

^[12] — Ísť s Kristom, bod 122

[13] Inštrukcie, 1. 4. 1937, bod 1

[14] Rozhovory, bod 118

[15] Benedikt XVI, Encyklika *Spe salvi*,
bod 31

[16] List, 24. 3. 1930, bod 23

[17] Javier Echevarría, Pastoračný list,
28. 11. 1995, bod 16

[18] Cesta, bod 813

[19] Svätý Augustín, De bono
viduitatis, 21, 26

[20] List, 14. 2. 1974, bod 23

[21] Ísť s Kristom, bod 45

[22] List, 15. 10. 1948, bod 26

[23] List, 29. 9. 1957, bod 56

[24] List, 14. 2. 1950, bod 21

[25] List, 9. 1. 1932, bod 92

^[26] Javier Echevarría, Pastoračný list,
28. 11. 1995, bod 11

^[27] List, 16. 7. 1933, bod 26

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/list-od-prelata-19-
marca-2022-vernost/](https://opusdei.org/sk-sk/article/list-od-prelata-19-marca-2022-vernost/) (11.03.2026)